

Yaşadığını Zan Eden Ölü Benlikler

<"xml encoding="UTF-8?">

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Bizler birey ve toplum olarak bütün tarihi süreçlerde sürekli yaşadığımız ve hayata olduğumuzu zan etmekteyiz. Sürekli olarak yaptıklarımızla ve yaşam anlayışımızla yaşadığımız ve hayat ölçeği dairesinde olduğumuzu zan ediyoruz. Yaşam anlayışımız üzerinde her süreçte ilahi olmayan düşünceler, nefsi istek ve arzularımızın esareti altında bir hayat sürdürdüğümüzün hiçbir zaman farkında olmadık. Sürekli yaşadığımızı zan ettik, doğru bu insanlar madde âleminde maddi ölçekler doğrultusunda kapitalist ve egoist bir yaşam anlayışına sahip olarak yaşamını sürdürmektedirler. Ama bu yaşam anlayışı sadece bu insanların madde âleminde yaşadıklarını göstermektedir. Buda şunu göstermektedir ki sadece bu insanlar sadece söylemde yaşadıklarını zan eden ölü benliklerden öteye gitmemektedir.

Yaşadığını zan eden ölü benlikler kapitalist ve egoist yaşam anlayışları, onların İlahi olgunun vermiş olduğu birçok vasıftan yoksun kaldıklarını ve yaşamın ise sadece madde âleminde olmadığını içsel olan ve toplumsal olan hayat anlayışından uzak kalmalarına sebep olmuştur. Bu şekilde bir hayat anlayışından uzak kalan insanlık (benlikler), başta insani değerler olmak üzere toplumsal değerlerden de uzak kalmalarına neden olmuştur. Bu şekilde yaşayan ölü benliklerin yaşam anlayışları sadece söylemde kast edilen ve teorik yaklaşım ile pratikte uygulamış olduğu yaklaşımlar arasında birçok anlamda farkın olduğunu görürsünüz. Tamamen bir biri ile çelişen olguları teorik ve pratik yaşam anlayışlarında görmekteyiz.

İnsan'nın yaratılış fitratına baktığımızda ilahi bir yapılanma ile insanlık değerleri ile yaratılan ve fitratında olan yaratana inancı ve ona bağlılığı gözle görülebilecek kadar açık ve seçiktir. İnsan büyüdükçe ve yaşadığı toplumun yaşamakta olduğu değerlerini almaya başladığında yaşam anlayışı da şekillenmeye başlar ve bu olgular doğrultusunda kendisini şekillendirir. Eğer bu insan fitratında olan sorgulayıcı ve akli yöntemleri kullanmadan bunlardan yoksun bir şekillenmeye giderse tamamen madde üzerine olan kapitalist bir yaşam anlayışı doğrultusunda kendi yaşamını şekillendiğini görürüz. Ama eğer ki yüce yaratanın onun fitratına koymuş olduğu sorgulayıcı ve akli olan ölçeği kullanarak yaşam anlayışını şekillendirmeye çalışırsa ki o zaman yüce yaratıcıya giden insanlık değerlerini elde etmiş olur ve kendisini bu doğrultu da şekillendirerek benliğini asıl yaratılış felsefesi ile özdeşleştirir.

İnsanlar benliğinde, yukarda da ifade ettiğimiz gibi teori ile pratik (söylem ve amel) arasında

farklılıkların olduğundan dolayıdır ki sürekli olarak asıl değerlerden uzak bir yaşam anlayışı doğrultusunda da yaşamlarını sürdürmeye çalışmışlardır. Söylemlerinde söylemiş oldukları şey ile pratiklerinde yapmış oldukları şey arasında çok ciddi çelişkiler bulunmaktadır. Ama ne yazık ki bu insanların feraset gözleri o kadar körelmiş bir vaziyettedir. Kendilerinin görmeleri bile mümkünde değil.

Yüce Allah Kur-an'ı Kerimde bu konu ile ilgili olarak şöyle buyurmakta; Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler, doğru yola dönemezler. (Bakara/18)

İnsanların teorik olarak ortaya koymuş oldukları olgularla, pratikte uygulamaya koydukları olgular tamamen bir biri ile çelişir bir durumda. Tarihe baktığımızda söylemsel ve pratiksel olguların bir birinden farklı şekillerde uyguladığına çokça rastlamaktayız. Bu olguların farklılığını tarihsel bir araştırma yaparak, irdeleyici ve sorgulayıcı bir yaklaşımla incelemeye çalışacağız. Ağırlıklı olarak konumuza kuran ayetleri, nebevi hadisler ve akli ölçek doğrultusunda olacak.

Buna tarihten bir örnek sunmak gerekirse Şehitler Serveri İmam Huseyn kıyamında kufe halkının imama yapmış olduklarını söyleye biliriz. Kufe halkı İmam Huseyn (a.s)'a topluca mektup göndererek onu kufeye ve burada kıyam etmelerini ve kendilerine yardım edeceklerini söyleyerekten İmam Huseyn'i kufeye davet ettiler. O kadar ısrarlı mektuplardan sonra imam kufeye gitme kararı alır. İmam Huseyn oraya gitmeden önce elçisini oraya gönderir ama ne yazık ki kufe halkı zalim yönetime teslim olarak, İmamın elçisi olan Müslim Bin Akil'i kendi elleri ile zalim ve fasık olan yönetimin askerlerine teslim ederek şehit ettiler. Ardından İmam Huseyn kufeye geldiğinde ise şehir dışında yolunu keserek onu ordu eşliğinde Kerbelâ çölüne getirdiler. Kerbelâ da ise o davet etmiş oldukları insanı, yarenlerini ve ailesini orda katlettiler ve ehlibeytin kadınlarını ise esir aldılar. Bu insanlar o kadar alçalmış bir vaziyete idiler ki, çadırlarda olan her şeyi ganimet olarak almakla yetinmeyip kadınlara bile canice saldırmaya başladılar. Bu kıyam anlayışı ve bu alçalmış insanların yapmış oldukları tarihe geçmiş oldu. Örnekten de anladığımız kadarı ile bu tarihte olan bu toplumun islamın imamı olan İmam Huseyn ilk başta söylemleri ve mektupları ile onu kufeye davet ettiğini ardın da ilk başta imamın elçisini ardından da imamın kendisi 72 yareni ve ailesi ile birlikte katlediliyor.

Özellikle bu örnekte söylem ve pratik yaşam anlayışının ne kadar fark olduğunu göstermekteyiz.

Bizler geçmişte olduğu gibi bu tür teori ve pratik yaklaşım farklılıklarını kendi yaşamımızda olduğunu bildiğimiz halde, iyileştirme yapmak yerine, tarihte yaşanan olaylardan daha çok farklılığı kendi yaşamımızın her alanına yansıtmaktayız. Bizlerin teorik ve pratik hayata olduğu farklılıkları birçok alanda ele alabiliriz. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz; bireysel yaşam, ailevi yaşam, toplumsal yaşam ve dini yaşam anlayışlarımızda olan birçok farklılığın olduğunu gördüğümüz halde bunları tekrarlamakta ve sürekli aynı şekilde söylem ve pratiğin

uyuşmazlığını ortaya koymaktayız.

Bu günkü dünya toplumlarının tamamına baktığımızda söylemde savunmuş oldukları dini inançları veya ideolojik inançlarını pratik hayata kendilerinin bile yaşamadığını ve bunu yaşamlarına da geçirecekleri gibi görünmediğini açık bir şekilde görmekteyiz. Eğer bu inançlarını hayatlarına geçirenler varsa da çoğunluğu gösteriş olsun diye hayatlarına geçirmişleridir. Gerçek bir anlamda inandıkları değerleri hayat anlayışı ile bütünleştirerekten yaşayan insanların azınlıkta olduğunu görmekteyiz.

Söylemde savundukları inançlarını kendi hayatlarına geçirmeyen veya sırf gösteriş olsun diye hayatlarına geçiren insanların birbirlerinden çokta ciddi bir farkları yoktur. Bu iki insan kategorisini aynı şekilde değerlendirerekten "yaşadığını zan eden ölü benlikler" olarak tanımlayabiliriz. Yaşam anlayışımızda çok ciddi bir anlamda sorgulayıcı ve irdeleyici bir akli olgunun devre de olması gerektiğini altını çizerekten söyleyebiliriz. Yapılması gereklerin akli ölçek doğrultusunda değerlendirilmesi gerektiği kanısındayım. Eğer ki bizler yüce yaratımız olan Allah (c.c) bizlere vermiş olduğu bu nimetten yararlanmaz isek gerçektende yaşadığımız zandan öteye gitmez. Bizler yaşamsal olgulara ve değerlere bu olgular ölçeğinde baktığımız doğrultuda hayatımıza çok ciddi bir anlamda ve doğru bir yönde doğru yön vermiş oluruz. Bu olguları şu şekilde sıralaya biliriz; birincisi bizi yaratan yaratıcımızın yüce kitabı olan Kur-an'ı Kerimi ki burda olan bütün emir ve yasakların hepsi Allah (c.c) tarafından vahyi yolu ile bizlere ulaştırılmıştır. İkincisi ise Hz. Peygamber (s.a.a)'nin nebevi sünnetidir. Üçüncüsü ise Akli düşünce olgumuzdur. Bu üç olgu bir biri ile çelişecek hiçbir şey söylemez. Tamamen bir biri ile uyum içerisindedir ve bir birini onaylayıcı bir görevi görmektedir. Eğer ki bireyler ve toplumlar kendi tarihsel gelenekçi kalıntılarından veya bu günkü modernist yaklaşımlarından kurtularak hayatlarına bu olgular doğrultusunda bir yön vermeleri gerekmektedir.

Yukarda da ifade ettiğim gibi bizler hayatımıza bu olgular doğrultusunda yön vererekten dinsel inançlarımızda ve toplumsal inançlarımızda bir reform anlayışını gerçekleştirmeliyiz. Bireyler ve toplumlar bu olgular doğrultusun da bir reform anlayışını gerçekleştirebilirlerse yüce Allah'ın bahsetmiş olduğu örnek birey ve toplum olabilirler. Ve yaşam anlayışlarında olan birçok söylem ve pratik farklılıkları da ortadan kaldırarak gerçek bir anlamda bireysel ve toplumsal olarak yaşadığını bu sefer zanla değil gerçektende yaşayacaklardır.

Bu konu üzerinde daha çok araştırma yaparak ileriki zamanlarda inşallah daha detaylı ve içerikli bir şekilde düşüncelerimi yazıya aktarmaya çalışacağım.

Rahman ve Rahim olan Allah'a emanet olun...

Selam ve Dua ile...

Hüseyin Güneş

(02 Mart 2007 (Ş.Urfa